

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvum Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

22. Evphrosina nobilis puella in Patria nouum morem inducens, & magnam pectoris & mamillarum partem nudata incedens peccat mortaliter.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

veræ virtutis, pertinere tamé ad Religionem, & Ecclesiæ præcepto satisfacere. Inquiunt. Sic etiam actus mali ex mala intentione ad eandem spectabunt. Negamus subsumptum, cum actus isti de se Religioni repugnent, vt ut a illas per actum etiam peccaminosum Ecclesiæ præceptum impleri possit, vt apertè concedit Coninck *loc. cit. num. 296.* Instant. Non apparet, quomodo oratio sine vlla etiam virtuali attentione & intentione sit actus Religionis. Dicimus ex eo apparere, quod oratio etiam merè externa ita sit ex se comparata, vt eam persoluens communi hominum sensu colere Deum velle censeatur; sicut è contrario adoratio externa idolo facta etiam absque interna intentione est actus idololatriæ; quia ita ex se est comparata, vt eam exhibens communi omnium iudicio idolo deferre cultum velle videatur.

XXII. *Euphrosina illustris familia virgo audit paris nobilitatis domicellas in vicina Provincia novâ vestium formâ indutas, & magnam peccatoris, mamillarumque partem nudatas incedere, quas ipsa cupit imitari, & ad eandem imitationem alias quoque nobiles puellas in eodem secum Gineceo versantes hortatur. Queritur. Vtrum, & quomodo Euphrosina hoc faciendo peccet.*

Videtur non peccare, aut non nisi venialiter. Tum quia mulier non tenetur ornamentalicita, & statui suo convenientia respuere
ob

ob acceptum potius, quàm datum scandalū, ut docet Granad. in 1. 2. *Contro.* 3. *Tr.* 13. *D.* 5. *f.* 5. *n.* 31. Sed ita se habent novæ vestes, & scandalum in proposito. Ergo &c. Tum quia inventio, & inductio novæ formæ in vestibus per se non est peccatum, cùm sit res indifferens: aut certè non nisi veniale ex eo, quod præbeatur exemplum vanitatis, ut communiter docent Theologi. Tum quia nudatio pectoris & mamillarum non prouocat per se libidinem, cùm pars ista sit honesta, quam nec natura, nec verecundia absolutè tegi postulet; vnde etiam B. V. & aliæ SS. Virgines ita pingi solent. Tum quia vicina Provincia cum ista in eadem Germania censetur quasi vna Patria. Ergo potest Euphrosina alijs accommodare se in vestibus, & eandem servare formam cum illis.

Resp. Euphrosinam induendo & inducendo de novo prædictam vestium formam & denudationem in hanc Prouinciam peccare mortaliter. Ita Less. *de Card. virt.* L. 4. *c.* 4. *n.* 112. Dicastillo *ibid.* L. 1. *D.* 3. *dub.* 25. Palao *ibid.* *D.* 3. *pun.* 8. *in fine*: Laym. L. 2. *Tr.* 3. *cap.* 13. *circa finem*, & his testibus communiter alijs: Probat. Tum autoritate Sac. Script. quæ ad Galat 5. ait, omnem impudiciam excludere à regno Dei. Atqui talis habitus recens est quædam impudicitia, cum iuxta ordinariam hominum infirmitatem excitativus sit in alio

C 5

libidinis,

libidinis, & concupiscentiæ carnis. Ergo à regno Dei excludit. Tum authoritate Patrum & Doctorum, è quibus nullus talis libidinosi habitûs vsus (saltem de novo introductum) excusavit à peccato mortali, vt testatur Petrus Marchantius *in Tribunal. Sacram. Tom. 3. Tr. 2. tit. 2. quæst. incidētis Resolut. 3. §. 1. Regula 1. fol. 30.* Placet apponere verba S. Augustini ex *Epist. 73.* sic habent: *Capillos nudare foeminas, quas etiam caput velare Apostolus iubet, nec maritatas decet; Si autem capillos nudare non decet, certè non licebit absque graviore peccato pectus & mamillas nudare, cum istud posterius respectu illius prioris iure meritò grande facinus habeatur. Tum quia Euphrosina hæc vestium novâ formâ introducit rem ex se periculosam, & consequenter grauius bono publico & proximorum Spirituali saluti præiudicantē, cum censeatur dare causam peccati naturâ suâ mortalis, Tum quia novus vsus & inusitatus efficacius movet, quàm vsitatus & consuetudine inveteratus, vt non malè dicitur in illo cōsistere ratio pompæ Satanae, siquidē per eū tentat Satanas, & ad libidinē inducit.*

Ad primum in contrarium distinguimus maiorem; concedendo, si ornamenta illa patriæ more gestentur: negando, si secus fiat, vt accidit in proposito. *Ad secundum* itid. distinguimus; concedendo, si sit ad honestatem absque periculo bonorum morum: negando,

si sit

si sit periculosa, qualis est in casu nostro. Ad tertium dicimus, saltem periculum esse provocandi ad libidinem, ubi recens denudatio ista inducitur. Pictura B. Virg. & aliarum SS. Virginum nihil evincit, fit illa iuxta morem omnium locorum. Ad quartum negamus duas amplissimas Provincias intra eandem Germaniam censerì eandem Patriam, cum in mille alijs vna alteram non agnoscat viuenti regulam.

Sed potestne denudatio illa saltem aliquousque admitti? Minimè, cum absque periculo nullus in istis ponatur limes. Quidquid igitur morali ac prudenti iudicio in prædictis vestibus novum ac periculosum est, id sub mortali à nullo potest indui, induci de novo in aliquem locum, permitti, iuberi &c. ut præter citatos docet Albertus de Albertis in *paradox. moral. de ornatu mulierum*, ubi etiam D. 2. c. 1. latissimè conatur probare, mulieres nudato pectore incedentes etiam iuxta Patriæ consuetudinem peccare mortaliter, & Principes & Episcopos generaliter teneri, talem consuetudinem extirpare, cui tamen Authori in hoc rigore non subscribimus.

XXIII. Eutichius frequenter exercet actus Amoris diuini aliæque obit opera pia, de quibus aliquando loquens Confessario ait, hac se facere præcisè propter bona temporalia assequenda tanquam propter finem, alioqui absque hac spe non facturus, quod